

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adressa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakoleza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmezné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Automobilové dostihy vo Francúzku.

Obete závodov Automobilových medzi Parížom a Madridom.

Moderný pokrok v technike a v stavbe dopravných prostriedkov vynalezá každým dňom nové stroje, zdokonaluje pohon a zrychľuje jazdu. Automobil je voz s vlastnou hybnou silou, voz bez koní s malým strojom a prenáškou sily na kolá. Stroj poháňaný je benzínom, petroleumom alebo elektrinou. Vo voze je malé koleso s ktorým sa beh riadi. Tieto vozy začínajú sa strašne rozširovať, ale zábava veľkých pánov urobila z tohoto vynalezu jako z mnohých iných, prostriedok vraždenia ľudí a hotovú smrť. Jako sa bezpustní pacholci predjízďajú, tak robia to na automobiloch veľkí páni a fabriky pomáhajú im v tom, vyhotovujú vždy na rýchlejší beh tieto vozy.

Niektoré automobily bežia aj 100 kilometrov za hodinu, ako zo Skalice do Viedne, lebo z Trenčína do Prešporka. To je bláznivá rýchlosť, jakej nevyrovnajú sa ani americké expresné vlaky. Všetko čo natrafi sa na hradskej sa zničí. Voz anglického jazdca prešiel cez psa, toto zmenilo smer jeho cesty a vrazil voz s celou silou do stromu, okamžite bol on aj jeho mechanik zabitý, na druhom obrázku zase vidíme jako pri zatáčke hradskej narazil voz na strom, majiteľ jeho po veľkých útrapách zomrel. Závod medzi Parížom a Madridom vyžiadaly si 8 mrtvých.

Krvavý prevrat v Srbsku.

Konec dynastie Obrenovičov.

Smutná, krvavá udalosť v hlavnom meste Srbska, v Belehrade je zakončená. V dejinách človečenstva je zaznamenané mnoho krvavých, násilných, hrozných činov. V starých dobách keď vládla len sila a šabla, stretáme sa s podobnými, zverskými skutkami ľudí, ktorí k vôli moci a sláve, násilnou cestou odstraňovali svojich protivníkov.

Vražili korunované hlavy v Rusku, v Anglii, zabíjali ľudí pre náboženské presvedčenie, ale aby sa takýmto surovým, neludským, krvožišným spôsobom splietol národ svojho, bárs aj nenávideného kráľa, na to nie je v histórii príkladu.

Preto spôsobila táto palácova revolúcia také strašné zdesenie v celom vzdelanom svete a u všetkých národov. Alexander a Dragu nie sú viacej medzi živými. Rod Obrenovičov vymrel s nimi, lebo nezanechali potomka.

Známo je, že Srbsko stonalo pod tureckým jarmom, od nešťastnej bitky na „kosovom poli“ kde padnul hrdinný cár Lazar a kde našiel smrť aj uhorský kráľ Ladislav, a mnoho veľmužov. To bolo roku 1389. Sultán Mohamed podmanil si ho roku 1459 docela a od tej doby bolo Srbsko tureckým pašalikom. A nie je tomu ani sto rokov, čo sa oslobodilo. Keď Turecko častými vojnami s Ruskom oslabené, nebolo vstave toľko vojska poslať do podmanených krajín, začali sa utlačené národy z poroby buď a povstávať proti tureckému panstvu. Praded Obrenovičov, Obren bol sedliakom a pastierom, vynikal bystrosťou rozumu a hrdinstvom. Shromáždil okolo seba ľud a bojovali proti Turkom. Tak stal sa Obren vodcom svojho národa a zakladateľom rodu Obrenovičov. Jeho syn Miloš, bol už kniežatom srbským. Syn Milošov bol Michal Obrenovič, pod nim začala zem kvitnúť a sa rozmáhať. Roku 1842 bol z trónu zvrhnutý a miesto neho zvolený Alexander Karađorđević, ale tohoto skupština roku 1858 osadila a povolala Miloša nazad zase na trón. Po smrti Milošovej nastúpil jeho syn Michal Obrenovič, vynikal pracovitostou a horlivosťou doviesť zem do poriadku, ale bol roku 1868 úkladne v topčiderskom parku zavraždený. Vražda pripisovala sa Alexandrovi Karađorđevićovi.

Nástupcom Michalovým stal sa Milan Obrenovič otec zavraždeného kráľa Alexandra.

Pred Obrenom o niekoľko rokov skorej začal Srbov organizovať proti Turkom, tiež vynikajúci sedliak Juro Čierny (po turecky: Karađorđe) tento narodil sa roku 1765 blízko starého, hlavného mesta srbského Kragujevacu. Karađorđe bol slavný hrdina a porážal krvave Turkov, slúžil aj v rakúskom vojsku a keď roku 1812 pre vojnu s Napoleonom, Rusi uzavreli s Tureckom nevýhodný pokoj utiahol sa Karađorđe za Dunaj, a dielo oslobodenia srbského dokončil Miloš Obrenovič. Syn Juraja, Alexander Karađorđević zvolený bol za knieža srbské, po páde Milošovom.

Synom Alexandrovým je Peter Karađorđević, teraz už zvolený, nový srbský kráľ. Žil 40 rokov vo vyhnanstve v Uhorsku, potom v Ženeve vo Švajčiarsku, v Srbsku pamätajú sa na neho len starí ľudia. Čo tieto riadky čítate tiahne už snáď do hlavného mesta Belehradu a Srbi voiajú „Živio kralj Petar I.“

Noviny z blízka i z ďaleka.

(Dopisy.)

— Smolence. S veľkým pôžitkom súčasťnili sme sa na hre našich p. remeselníkov, ktorí s nadaním a prirodzeným humorom dávali nám „Strýka“. V ustavičnom smiechu a dobrej nálade udržovali tito páni ct. obecnosť, ktoré

na tento raz preplnilo našu malú miestnosť. Mnohí sa dopytujú: kedy sa bude zas hrať „Strýka“? Na hody! odpovedáme.

Na prvé miesto musíme postaviť samého p. „Strýka“ (Janko Palkovič) s jeho posiaľ na našom javišti nedostížnou hrou. Zrodený humorista, ktorého aj ten najnepatrnejší pohyb k smiechu povzbudzuje.

Nie menej výborne hral i p. Zahradský (Imrich Hubinský kov. majst.) jeho vlastný, složený kuplet výborne sa podaril. Tito dvaja páni dokázali, že im javište není neznáme. Viliam (Viktor Chudoba) taktež sa dobre vynašiel vo svojej úlohe, prajeme mu dobrú budúcnosť v podobných zástojoch. Na Karolovi (Chmelar Jozef) a Lipnickom (Imrich Hubinský stolár) sme zbadali, že ich javište trochu prekvapilo, zvlášť však čestné občestvo avšak s tým nemienime povedať to, žeby oni neboli dobre svoju úlohu previedli. Ignác (Jozef Pisarik) svojmu krátkemu výstupu zodpovedne hral. Kristínka (Ondrovič Maria) keď tak bude pokračovať, jako začala, tak bude z nej dobrá herečka. Paulína (Martinkovič Paulína) dobre vedela svoju úlohu, len rýchlo a ticho rozpráva; keď na toto bude dávať pozor — bude dobre hrať.

Slovom naši remeselníci svoju úlohu náležite a dokonale previedli. Poskytnuli nám príjemný, nevinnomilý večierok. A tohoto všetkého by sme neboli mali, keď by nebolo bývalo tých tak veľmi spomínaných článkov v našom milom „Pokroku“.

Priatelia poctivej a spanilomyseľnej mládeže, tešia sa a radiujú nad jej krásnymi mravnými úspechmi, ktoré ona so svojimi ušľachtilými hrami docielila. Dlho nám bude čakať do jesene, kým sa sezóna zábavných večierok otvorí. Čez leto budeme sa tešiť s výletmi do našich čarokrásnych hôr, kde kochá sošľachťuje sa, duch v božskej prírode. Strýčko.

— Z Hribova pri Kútoch. Keď toho pána ga-brňáka tie dopisy z Kútov zunuju, tak píšeme včul z „Hribova“. Táto naša dedinka leží asi 200 krokov na ľavo od Kútov. Obyvatelia sme sami roľníci. Niektorí si vyhládavame chlieb v Rakúsoch a na Morave.

Skorej som nemohol odpovedať, lebo som si tie rolá zarostnuté musel porovať a pokopať, aby sa ten pán nebál, že si neho zavolám. Keď ste Vy taký filosof píšete tak, aby sa to ľúbilo každému.

Tušim tiež patríte k tým, čo hovoria aby sme miesto čítania, kopali a slopali. To sa Vám zdá smetka v oku, keď píše o korheloch a to je odokrytie chyby, keď uverejni oblečenú maškarádu?

A to čože je pane ga-brňák, keď Vy také babské klebety píšete a podpíšete takého človeka, ktorý nevie ani písať.

Myslíte, že pán redaktor je tak hlúpy jako Vy, aby vám na lep sadol. To musíte skorej vstávať. Naš „Pokrok“ nie je na klebety a pletky, ale na poučenie a vzdelanie.

Nevyhrabávajte holýma prstama z horúceho popola gaštany, lebo sa popálite! S Bohom. Libušin sused.

— Z Hor. Orešan. Nedávno čítali sme v našom „Pokroku“, že jedna čiastka smolenckej mládeže radšej sdrúže sa u zlatého tela, nežli v „kat. Kruhu“. Že tomu skutočne je tak, o tom presvedčil som sa aj sám, u nás bol jeden smolinský mládenec u muziky a ten vyprávaj, že keby bol aj 10 rokov slobodný, že nikdy nevkróčí do „kruhu“ a pán farár, že nech si kážu jako chcú, že on veru nebude poslúchať. Bolelo ma to, keď kresťanský mládenec takto hromzí na spolok a svojho knaza. Mládenec smolinskí takúto kúkol vykynozte, ja mu len pripomínam, že to tela má už veľké rohy a nech si dá pozor aby ho nepotrkať. Aj naša mládež veľmi dlho hýri pri muzike a potom sa ešte dlho stojí vo výstupku, kto miluje poriadnu zábavu, ten sa zabavuje vo dne.

(Spomente si na nás častejšie s dopisom. Red.) Orešanský mládenec.

— Amerika. Binghamton, N. Y. — Bolo už sdeleno viackrát, že nás Slovákov tu je hodný počet a zo starej vlasti neprestajne ľud prichodí, o to väčšinou samá mládež. A veru tu i je hodno usadiť sa, ponevác tuná sú roboty rozdielne. Máme tu obrovskú obuvnícku fabriku, mimo tej i druhú len málo menšiu, v oboch sú naši ľudia zamastnani, mužskí väčšinou. No je tu aj mnoho cigarových fabrik, v ktorých pracujú ženské, väčšinou svobodné, ktoré, ako i mládenec pekné peniaze zarábajú. Niet teda divu, mládenec osmeľujú sa jeden po druhom

stavy premeniť, a posledne sme mali až štyr. veselí. odbavené, v tom najkrajšom poriadku u Z tých mladých párikov sú: M Michalik, pochodiaci zo Gbelov, st. nitrianskej, bral si za družku životu sl. Annu Vrabcovú, z Holiča, z tej samej stol. Michal Kumpan, z Gbelov, pojal si sl. M. Pochylý, z Petrovaj Vsi, z tej samej stolice. Na týchto dvoch veselíach sa nasbíraly pekné peniaze na náš stavať sa majúci kostol. Pán Boh zaplať všetkým. čo svojou hrivnou na ten náš milý podnik obetovali!

O tých druhých dvoch veselíach nemôžem obsirnejšie podať (Škoda! Red.), bo mi nie sú mená známe. Uznám, že som vinný, že som sa to neprezvedel, no budúce si dám lepší pozor. Všetkým štyrom novým párikom srdečne blahozelám. — Štefan Vávra.

— Vajnory pri Prešporoku. Veľa ctený Pane redaktor! Čudujem sa, že až za pol roka váš týždenník „Pokrok“ k nám dovandroval, jakosi náhodou dostalo sa mi asi 20 čísel do ruky, ktoré som hneď medzi občanmi rozdal, poprezierajúc čísla, aha reku to bude voda na náš mlyn, lebo vidiac, že v ňom dýcha čisto kresťanský a slovenský duch.

Nás veľmi teší, keď sme čítali o potravyných spolkoch a katolíckych kruhoch jak sú už za horama zavedené, vidíme, že Slováci tiež už nespia, ale sa prebudzajú, už im svitá, stávajú na nohy, hor sa bratia sme do toho, vzdelávajme sa čítaním dobrých časopisov, my sa musíme na vás len okularama dívať a vás obdivovať tie predstavenia a všeliaké prednášky to u nás niet, my sme tu jakoby sputnaný a osamotený, naša obec je veľká, ale od krivonosého sme ešte čistý, čisto čistá katolícka obec slovenská, (šťastlivi ľudia. Red.) jako som počul od mojeho nebohého otca rozprávať, že si tu žid kúpil dom, ale nebol v ňom len dve noci lebo ho tam strašilo a preto sa odpakoval, však tuším aj u vás už sa to napravné.

Úroda lanského roku bola skrovňá, vína sa síce urodilo nie tak málo ale čo, všetko nám stojí v pivniciach, jestľiby páni šenkeri potrebovali víno nech sa obráť k nám, víno není tak chybné jako je rozchýrené, 1 hektoliter možno dostať za 13—14 zl., by sa nám bolo všetko minulo, ale za nové veľká cena sa žiadala tak páni kupci išli na dolnú zem vína nakúpiť. Toho roku dúfame lepšie úrody. —g.

Drobné zprávy.

— Dňa 29. júna t. r. vydržiava pán Florian Tománek svoje knazské prvotiny v Búr. sv. peterskom chráme. Blahoželáme!

— Z Unína. Jubilarnú našu slávnosť sme zase odložili, lebo chceme ju mať čím skvelejšiu. Rečníkom máme veľmi mnoho, ktorí behajú ku mne by som im „vinše“ napísal. Budú aj diecky rečníci. Já teraz nič iného nerobím, len samé vinše vypisujem. Napísal som už pre pána Spitzera z Radimova, pre pána Holmmana z Unína, pre slečnu Ulišu a aj pre moju matú Marku, ktorá sa podakuje velebnému otcovi našemu za náboženské vynaucovanie a odovzdá mu paklik cukrkandlu z potravného spolku ako liek na presilené hrdlo. Z Radimova príjde zvláštna deputácia školských dieťok a prinesú do daru krásne čizmy z paieru. Myslím, že ku tomu jubileumu príjde aj cirkevná vrchnosť. Unínan.

— V Mokromháji dňa 21. júna v nedelu odpodľuňa o 2. hodine hude posviacka sochy sv. Antona. O 4. hodine valné shromáždenie kat. kruhu s rečou predsedu dr. Ludvika Okánik dekana skalického. O 6. hodine zábava so spevom našej mládeže. Ku tejto zábave sa priatelia kat. kruhu účtíve zvä.

— Pekný dar. Dr. Ján Černocho prelát a krajinský náš vyslanec daroval na zariadenie potravného spolku radošovského 200 korún. Boh mu zaplať jeho veľkodušné dary, s ktorými ľudu našemu napomáha.

Hospodárstvo, priemysel, kupectvo.

(Pokračov.)

• Jestli je strom mladší a popukanej kóry ešte nemá, čo červíček zaobalí sa trebárs i na kóre, a vtedy opeť má barvu kóry. To s jablkom spadnutý červík obyčajne zakuklí sa na pni blízko zemi, asi na piad na dve, zo stromu slezenný však blízko koruny v záhyboch pod haluzami na drapľavých miestach. V tomto zakuklenom stave ostane týždeň dva, na čo potom vyletí nočný motýlok. Ponevác úplné preporenie z vajčeka po motyla trvá asi 5 týždňov, z toho vidieť že cez leto i tri generácie povstanú, ak nie viac a ešte pozostalú úrodu zničia. U nás v Nitrianskej v Prešporkej st. prvé rojenie motýlkov deje sa v druhej polovici júla. Ponevác mnohý červíček musí neráz i hladovať, pri

hnutí jablka i keď spadne, než vyleze a najde si iné, to mu trvá nie 5 ale i 10 týždňov; odtiaľ pochádza že v tom istom čase keď najdeme v jednom plode už úplne vyvynutého, v druhom je teprv malický, v inom prostrednej veľkosti atď. *Táto okolnosť* len obťažuje ničenie hydu.

Jako prezimuje tento hmyz? Červik kým není vyvynutý nerád opúšťa jablko. Až len musí potom a hľadá si iné. Ostané teda v jablku i pri oberaní a ktoré dostalo sa na odpredaj tomu červičku už odzvonilo, lebo padne v obeť buď pod zubom alebo rozkrojením a ak by aj vyliezol na rybník, nenajde miesta kde by sa zakuklil, zhyne.

Riadne vyvynutý a pred oberaním vylezený zakuklí sa už na opísaný spôsob a prezimuje tak, len že ostane do jari červičkom kým znovu nekvitne strom a nenásádza ovocie.

V komore, kde sa ovocie na zimu ukladá ostane v jablku kým není vyvynutý, alebo prejde i do susedného, ak len není veľmi zima. V miestnosti, zakuklí sa len na suchom mieste bárs kde, dakedy sa zareže, do slamy, na papier i na okenice a prezimuje tak.

Kde jablká dávajú do zemi ako u nás zemiaky to ostane v jablku i do jari. Dobre prezimované červičky v hodbáboch zakuklené v júni začínajú vyliezať čo motýlky, keď je jablko veľkosti orecha. Dalej sa množia vajčkami tak, že dosiahne troch generácií do jeseny.

Toto obširné opisovanie života moly jablonoého zapotrebné som uznal, abych poukázal na spôsob, ako sa brániť proti nemu. Ináč nik by neveril že priam tak, a nie ináč treba sa ratovať. Uspokojil by sa ľahším spôsobom a nedocielil by ničoho, potom mohol by odhovárať ovocinárov, že udaný spôsob ochrany nechosi nič. Spôsoby ktoré ovocinári majú užívať, zodpovedajú priam životu a polohe kde škodlivci sa zdržujú vtedy, keď ony ničť sa majú. A tým spôsobom nahliadne každý, že pri obrane, ať tje malichernosti udané sú vážne odôvodnené, a tak nemajú sa ponechať, chceme-li škodlivca úplne zničiť, a zabezpečiť si úrodu na jabloni O spôsoboch ničenia sme už v 19 čísle „Pokroku“ prehovorili.

Čo nového vo svete.

Jako bolo prevedené krvavé divadlo v Belehrade!

Po všetkých časopisoch rozšírené bolo toľko rozličných chýrov a nesmyselných správ že človek pri najlepšej vôli nemôhol sa dozvedieť pravdu, dnes, keď už i posledné krvavé škrvny kráľovského palácu sú zmyté známe sú všetky okolnosti strašnej, štvrtkovej noci.

Kráľ, kráľovna *Draga*, jej bratia a dve sestry večerali o 8 hod. večer v zahradě konaku (kráľ. zámku) s nimi bol aj minister predseda generál *Cincar Markovič*. Potom bol koncert, o pol dvanástej v noci išli spať, bratia a sestry kráľovnej odišli do svojich bytov. Preto mýlna bola zpráva že sestry kráľovnej byly tiež zavraždené.

V prízemí pred konakom je malá budova, sú v nej tri izby, v jednej spal žandár v druhej spal generálny pobočník kráľov *Lazar Petrovič*. Sprisahanci počtom 16 dôstojníkov dostali sa bočnými dvermi do zahrady konaku. Tento večer určený bol naschvál, lebo major *Naumovič* ktorý bol do plánu zasvätený konal túto

noc v paláci službu. Vojenské stráže vzdávali dôstojníkom česť, načo im títo hneď zbrane odobrli. *Perovi Žickovičovi* povedali, že idú ku kráľovi aby im otvoril, ten uposlechnul, a otvoril im dvere, na to priskočil druhý dôstojník a v povstalom zmatku vystrelil, hneď nato ozvaly sa rany z revolverov, sprisahanci strielali na stráže.

Potom vtrhli do malej budovy kde spal žandár a pobočník *Petrovič*, tohoto žiadali aby ich zaviedol do kráľovej ložnice. *Petrovič* bol zajatý a privolil, chcel ale útočníkov pomýliť a zatiaľ pomoc získať, preto nepravou chodbou ich viedol, aby získal času a ich pekelný plán zmaril. Viedol ich do prvého poschodia a odtiaľ zase do prízemí a zase hore schodami, vzbúrenci poznali úmysel *Petrovič* a hrozili mu zastrelením. Na to prišli k izbe pobočníka *Mil-koviča*, zaťa ministra predsedu *Markoviča* — tento postavil sa na odpor, bol okamžite zastrelený. Hneď na to pridružil sa k vrahom aj *Naumovič*, naraz vyhasly všetky elektrické svetlá na chodbách, neznáma ruka zatočila kohútik aby spiklencom prekázala dielo. Zradca *Naumovič* sa vyznal, našli sviece a s týmito došli k veľkým železným dverám, *Naumovič* — keď nemohli ich vyvážiť podložil pod ne dynamytovu patrónu, táto vybuchla, dvere vytrhla ale zabila aj *Naumoviča* a hovoria že i *Petroviča*, iné zprávy povedajú že dôstojníci *Petroviča* zastreli. Cez viacej izieb dostali sa do ložnice kráľovskej ale tú našli prázdnu, kráľovský manželia prebudili sa na výstrely a výbuch a vedeli hneď že je zle a že sa ich koniec blíži. Behali, hľadali východ, ale nebolo ho. Udrhla im posledná hodina! Utekali až do najzadnejšej izby, otvorili oblok do zahrady a volali o pomoc, ale stráže v zahradě a vojsko ani sa nehnuli, na smrť bludých, ustrašených, našli ich stáť vedľa seba za jednou, veľkou záclonou. Naraz zazreli pred sebou tlpu divokých ofícierov s blýskavými revolvermi, *Draga* objala kráľa — zahrnely výstrely . . . *Alexander* i *Draga* padli mŕtví.

Vojsko, 6 regiment, trnulo dolu, nevedeli čo sa deje hore, naraz počaly sa lámať okenice a cez okno padly dve mŕtvé ľudské telá — kráľa a kráľovny.

Tak skončila hrozná smutnohra posledného *Obrenoviča* a len dva roky panujúcej kráľovny *Dragy Mašinovej*.

Po vykonanom diele oznamovali dôstojníci vojsku: tej noci bolo Srbsko oslobodené od tyranu a jeho hrúzovlády, živio *Karadordevič* ozvalo sa vojsko, po uliciach zavznela hudba a ráno odiel sa zástavami celý Belehrad, nie zástavami smutku ale radosti, ani živá duša nepohla prstom za svojho kráľa, nik nevyronil slzu za týchto nešťastníkov, len ubohá matka *Alexandra Natália* od syna odtrhnutá, zo zeme vypudená, vypukla v Paríži v horúci plač a vzdychla „*Ubohý syn moj, kam ho tá nešťastná žena priviedla!*“

V ten istý čas zavraždený bol i ministerský predseda generál *Cincar Markovič*, minister vnútra *Vela Todorovič*, (ešte žije) a vojenský minister *Pavlovič*. Bratia kráľovny *Nikodema* a *Nikola Lunjevica* boli dovlečení do kasárne, kde im *Petar Mišič* oznámil, že sú synovia smrti, „ste bratia obejmite sa“ a veľel im šesť krokov späť, výstrely zahrnely a bratia *Lunjevici*, jeden z nich „následník trónu“ boli mŕtví. V celku

usmrteno bolo 12 osôb. S 12. na 13. v noci pochovali kráľa a kráľovnu v tichosti, na krypte sú drevené kríže s nápisom *Alexander Obrenovič* a *Draga Obrenovič!*

Čo sa robí na sneme.

— Na zasadnutí snemovne vyslancov dňa 16. t. m., ministerský predseda *Koloman Széll* oznámil, že minulú nedeľu podal demissiu a že jeho Veličenstvo demissiu prijal. Obštrukcia docielila to, čo docieliť — nechcela. Osvedčenie ministerského predsedu, že sa vzdá svojho vysokého úradu, že v mene svojom a v mene ministrov svojho kabinetu zažakoval, nemile pôsobilo na neodvislú stranu, ktorá svojou obštrukciou Széllov kabinet ku demissionovaniu prinútila. So sostavením kabinetu je poverený gróf *Štefan Tisza*.

Všeličo.

— Dňa 16. júna zvolený bol jednohlasne za kráľa srbského shromáždenu skupštinou *Peter Karadordevič*, ktorý voľbu prijal. Zároveň bola stará ústava zrušená prijatá ústava z roku 1888, dľa vzoru belgického. V Belehrade panuje všeobecná radosť. Metropolitá slúžil slávnou omšu a zvolená bola 24. členová deputácia, ktorá pre kráľa do Ženevy už aj odjela. Kráľ je teraz 54 rokov starý a hovoria, že je velice vzdelený a vážny človek.

Voľbu oznámil aj nášmu kráľovi *Františkovi Jozefovi*, ruskému cárovi, a talianskému kráľovi.

— V **Dolnej Krupej** veľmi dobre vypadlo divadelné predstavenie. Svojou hrou vynikal zvlášte „12-ročný Ježiš“, mladý *Jesenský*. Nevieme pochopiť prečo naši ľudia od predstavenia bočili. Naša inteligencia súčasťnila sa v plnom počte, hru 21. júna ešte raz opakujeme.

— V **kráľovskom konaku** srbskom vzzerá to jako po vojne, čo poukazuje nato, že spiklencom kladený bol dosť tvrdý odpor. Vytrhaná dlážka, polámané náradie, roztrhané periny, steny krvou postriekané, lustry strhnuté, koberece fažké od napitej krvi. . .

— **Kráľ Alexander** má na tele dľa protokolu pŕtvy 20 rán. *Draga* celé množstvo, bola i dorúbana a dopichaná.

— Ukutné zavraždenie kráľ. manželov srbských, dľa súhlasných správ zapríčinila *Draga* svojou pýchou a slávomamom, ona panovala, osadzovala ministrov, generálov a chcela dosadiť na trón svojho brata *Nikodema*, tento jej plán len urýchlil katastrofu. *Alexander* bol človek slabý a chorý.

— Členov „skalského mliekarského družstva“ upozorňujeme, že v nedeľu budú dvaja členovia výboru zbierať zápisné.

— Pre udalosti srbské vystalo viacej dopisov. Žiadame o poshovenie.

— Banka „*Tatra*“ mala dňa 16. t. m. mimo-riadne valné shromáždenie, ktorého jediným predmetom bola voľba hlavného direktora. Vyvolený bol veľkou väčšinou hlasov pán dr. *Miloš Štefanovič*, advokát v Prešporku.

Z redakcie: Vítazoslav blízko Straži. Napiš novú vec, tomu už prešiel čas. Vyučné musí každý zaplatiť. Vítazoslav. D. K. Na teraz nemožno prísť. Vojak v Pr. Vdaka. Uďte nám adresy.

Pijáci vína

POZOR!

Škodlivé účinky vína a iných liehovín na sliznicu žaludeční napravuje zo všetkých vod

NAJLEPŠIE

LUHAČOVSKÁ KYSELKA

Výtečná chuť.

Krásne zbarvenie.

Dostať v „Potravnom spolku“

9

Najlacnejšie môže dodať
UMELÉ HNOJIVÁ

Moderne zariadená
PRVNÍ MORAVSKA ROLNICKÁ TOVÁRNA AKCIOVÁ
na acuetfedčná hnojivá a lučebniny
v **Přerově.**

ktorá si svojimi osvedčenými superfosfáty získala po celej Morave najlepšieho mena.

Ziadame slavné hospodárske družstvá, hospodárske spolky, obec, jakož i veľaletných pánov veľkostatkárov a všetkých roľníkov, aby kupovali

UMELÉ HNOJIVÁ u závodu **rolníckého**

Ficné vápno stále na sklade; za veľmi ľavnú cenu k dostániu.

Sklad máme: V Uh. Skalici, v Skalickom Gazdovsko potravnom spolku.

Jozef Lidl Brno, Morava

Orelská ulice číslo 7.

Prísazný znalec c. k. zemského súdu.

Prvá česká továrna výroba hudobných nástrojov.

VELKOSKLAD:

pian, pianin a harmonii zo všetkých prednejších továrén českých i cudzozemských.

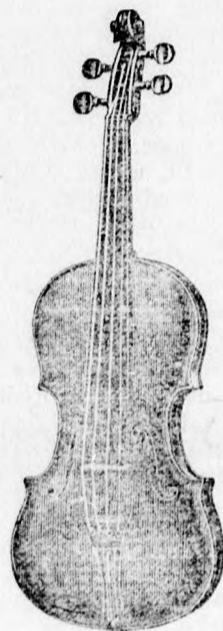

Hudobné nástroje

pre hudobné sbory, kostoly, divadlá v najväčšom výbere a najnižších cenách.

Cenník na požiadanie zdarma

Vývoz do všetkých dielov sveta.

Každá sporivá gazdina

používa

KOLINSKEJ

Kávovej Prísady SO SOKOLOM

a docieľy tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej kávy.

Továrny: v Kolíne a v Prostejove. (Morava.)

Pozor!

Voz nový, prostredný 50 kg. ťažké ose, a jeden voz upotrebovaný v dobrom stave, ďalej železné pluhy

má na predaj

Ignác Korčák kováčský majster v Holišti, proti váhe.

Mydlo „Palacký“

je najlepši český výrobok.

Práca ľahká

účinnok prekvapujúci!

Prádko biele ako sníh!

Ján Vilímek,

ováreň na mydla V LIPNÍKU, nad Bečvou. (Morava.)

Ve prospěch Ústřední Matice Školské.

Humpolecké súkna

a lodny. **Dámske lodny.**

Módne látky oblekové, látky na svrchníky a haveloky, z čistej ovčej vlny v ľavných cenách odporučuje:

KAREL KOČIAN, súkenický a prvý zasielateľský obchod v Humpolci. 27

Vzorky k nahliadnutiu zasielajú sa franco.

Kostolné sviece,

pravé voskové, polvoskové,

stearinové hladké i kráslené,

stĺpky, sviečky obetné a stromkové,

sviečky stearinové a parafínové tabulové,

vozové lampášové,

všetky druhy voskového zbožia,

tiež perník struhací,

a jemný zákuskový,

doporučuje najodbornejší závod kontinentu, firmy

V. Zbořil a syn

první moravská továrna na voskové zbožie a perník.

v **Bystřici** pod Hostýnem (Morava.)

Založeno r. 1858.

Odborné vyvedenie z L'ublane, Maria Cell, Ml. Boleslavi, Paríže Dojenu Côte d' Or, Litomerio, Prahy atd'.

„Potravný Spolek“ v SKALICI

objednáva a má na predaj

VÁPNO

a **Ledek na striekanie vinnogradov.**

Marsnerové cukrovinky Šumive limonad bombony a Zázvorové pivo vo veľkom Za tovarnie ceny franko.

Slavným Patronátom a **všetkým cirkvám**

active odporúčam svoju dielňu ku stavbe nových

ORGANOV

ktoré zhotovujem vo všetkých rozmeroch a sústavách jako: kuželové, rohové, Mechanicko-pneumatické, alebo obyčajne zášubkové systémy. Organy mnou stavané vyznačujú sa zvlášte plnozvučným a ľúbezným hlasom. Prijímam opravy všetkých starších organov. Za solidnu a dokonalú prácu ručím.

Ceny najľavnejšie.

Ján Drábek a Synovia.

organári.

v **Bčr. sv. Mikuláš.**

Vysvedčenia sú k nahliadnutiu.